

Keel-, Neus- en Oorheelkunde

Allergie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Deze folder geeft u informatie over allergie en de daarbij behorende klachten

Allergie

Allergie is een overgevoeligheidsreactie van het afweersysteem van het lichaam op onschadelijke stoffen, zoals stuifmeel, huidschilfers van dieren, huisstofmijt en schimmels. Deze stoffen, die altijd een soort eiwit bevatten, worden allergenen genoemd ([zie onze preventiepagina](#)). Allergie voor deze stoffen geeft klachten van neusverstopping, niezen, snotteren, tranende ogen en jeuk aan ogen, neus en keel. U kunt ook neusklachten krijgen van irriterende (chemische) stoffen, zoals tabaksrook of verflucht. Er is dan geen sprake van een allergie. Iedereen kan in meer of mindere mate last hebben van deze stoffen.

Wat is hooikoorts?

Aan het eind van de 19de eeuw werd ontdekt dat de klachten van allergie voornamelijk voorkwamen aan het eind van de zomer, tijdens het hooien. De ziekte werd daarom 'hooikoorts' genoemd. Maar hooikoorts wordt niet veroorzaakt door hooi, maar door stuifmeel van bloeiend gras. Omdat allergie ook veroorzaakt kan worden door allerlei andere stoffen, kan beter gesproken worden over 'allergische rhinitis', dat allergische reactie van de neus betekent.

De belangrijkste allergenen

Huisstofmijt is een spinnetje dat in alle Nederlandse huizen voorkomt. Het beestje is minder dan een halve millimeter groot, en net niet met het blote oog zichtbaar. Het is op zich onschadelijk, leeft vooral in huisstof en voedt zich voornamelijk met huidschilfers. Het leeft het prettigst in een warme, vochtige omgeving waar veel huidschilfers zijn, bijvoorbeeld in matrassen, kussens en vloerbedekking. Vooral het bed is een favoriete plaats. Huisstofmijten komen het hele jaar voor, maar hun aantal neemt in de herfst toe. De huisstofmijt is verantwoordelijk voor huisstofmijtallergie.

Huisstofmijt

Bloeiend gras en bloeiende bomen, zoals wilgen en elzen, veroorzaken pollenallergieën.

Veel mensen zijn allergisch voor katten, honden en paarden. Ook dierlijke producten, zoals huidschilfers van katten, honden en knaagdieren, kunnen allergische klachten veroorzaken.

Welke klachten worden veroorzaakt door allergie?

Mensen die last hebben van allergische neusklachten kunnen worden ingedeeld in twee groepen. De eerste groep, die ook wel de 'lopers' wordt genoemd, heeft vooral last van een waterige loopneus, niezen en soms ook jeukende, tranende ogen. De meeste 'lopers' zijn allergisch voor pollen, sommigen voor dieren.

De tweede groep, de 'blokkers', heeft vooral last van neusverstopping en soms van een loopneus. Astmapatiënten kunnen naast deze klachten van de neus ook last hebben van benauwdheid en een piepende ademhaling.

Hoe werkt de neus?

De binnenzijde van de neus is bekleed met slijmvlies. Dit slijmvlies zit vol met bloedvaten, en met klieren die slijm kunnen produceren. Normaal wordt er precies genoeg slijm gemaakt om de neus normaal vochtig te houden. Het slijm in de neus werkt als een beschermende laag tegen bacteriën en virussen. Te veel slijm in de neus veroorzaakt snotteren en een verstopte neus. Ook een verdikking van het neusslijmvlies kan een neusverstopping veroorzaken. Het slijmvlies wordt dikker als de bloedvaten in het neusslijmvlies tijdelijk bloed vasthouden, zoals bij een aanval van allergie.

Wat gebeurt er bij een allergie-aanval?

Als een allergeen (bijvoorbeeld stuifmeelkorrels van gras) in de neus terechtkomt, ontstaat een reactie van het neusslijmvlies (de bekleding van de neus). Het afweersysteem van de neus reageert abnormaal op het allergeen waarvoor men overgevoelig is. Het allergeen bindt zich aan antistoffen (zoals Immunglobuline E) die aan cellen in het neusslijmvlies gebonden zijn.

De binding van allergeen aan deze antistoffen stimuleert de cel, waardoor bepaalde stoffen vrijkomen, zoals histamine. Deze stoffen verwijden kleine bloedvaatjes en dit geeft de verschijnselen van allergie zoals een jeukende neus, niezen, loopneus en neusverstopping. Men noemt dit allergische rhinitis.

Kan allergische rhinitis de oorzaak van andere problemen zijn?

Verschillende ziekten en klachten kunnen (mede) worden veroorzaakt door allergische rhinitis. Dit zijn onder andere oorontstekingen, neusbijholtenontsteking, hoesten, hoofdpijn en vermoeidheid. Vaak wordt dit minder dan als de allergie goed behandeld wordt.

Worden alle neusklachten veroorzaakt door allergie?

Niet alle neusklachten worden veroorzaakt door allergie. Neusklachten kunnen ook veroorzaakt worden door infecties, irriterende stoffen en afwijkingen in de bouw van de neus. De bekendste infectie van de neus is een verkoudheid. Een gewone verkoudheid is binnen een week weer over.

Sommige mensen reageren sterk op niet-allergische prikkelende stoffen zoals tabaksrook en (verf-) luchtjes. Ook mist en temperatuurwisselingen kunnen neusverstopping, niezen en een loopneus veroorzaken. Dit wordt niet-allergische of vasomotore rhinitus genoemd. De neusklachten van allergische of vasomotore rhinitus kunnen op elkaar lijken. Bij veel mensen worden klachten zowel door allergenen als door irritantia veroorzaakt.

Hoe onderzoekt de KNO-arts of u allergisch bent en waarvoor?

De kno-arts stelt u een aantal vragen, en probeert er zo achter te komen of en waarvoor u allergisch bent.

Om precies uit te zoeken op welke stoffen u reageert, wordt een huidtest gedaan. Hierbij worden een aantal prikjes met allergenen in de huid gegeven. De plaats van de prik kan rood en wat dikker worden. Hoewel deze huidreactie meestal na een half uur verdwenen is, kunnen deze klachten na 4 - 24 uur terugkomen.

Hoe groter de rode plek is, hoe ernstiger de allergie. De betrouwbaarheid van de test wordt gemeten met twee controle prikjes, waarbij de huid in het ene geval niet en in het andere geval wel moet reageren (er wordt respectievelijk alleen een oplosmiddel en oplosmiddel met histamine ingespoten).

Ook kan via een bloedmonster bepaald worden of men allergisch is, en zo ja, voor welke stoffen. Het duurt meestal enige tijd voor de uitslag van dit onderzoek bekend is.

Mochten er twijfels bestaan of u allergisch bent voor een bepaalde stof, dan kan dit eventueel verder worden uitgezocht. Dan wordt de stof direct in de neus gespoten en gemeten welke reactie er optreedt. Maar dit onderzoek kost veel tijd en het is meestal niet nodig.

Voorkomen

Bij de behandeling van allergie is het heel belangrijk dat u zo min mogelijk in contact komt met het allergeen. Dit is soms best lastig. Uw kno-arts kan u adviseren welke maatregelen voor u nodig zijn.

Huisstofmijt

De huisstofmijt leeft in stof, het liefst op warme vochtige plekken. Ervoor zorgen dat er zo min mogelijk huisstofmijten in huis aanwezig zijn noemt men saneren. De belangrijkste ruimte in huis waar de huisstofmijt moet worden bestreden, is de slaapkamer. Zorg voor een droge slaapkamer door tijdig in

het najaar de centrale verwarming aan te zetten. Om huisstofmijten te doden moeten beddengoed en gordijnen bij 60 graden worden gewassen. Eventueel kan het matras en hoofdkussen beschermd worden met een huisstofmijt dichte hoes. Gladde vloeren en schoonmaken van de vloeren (lieft dagelijks) met plakstofdoekjes en/of een natte dweil, voorkomt dat hier stof ontstaat waarin huisstofmijten kunnen leven.

Er zijn folders beschikbaar met uitgebreide adviezen over saneringsmaatregelen tegen huisstofmijt. U kunt met uw kno-arts bespreken welke maatregelen in uw geval zinvol zijn.

Luchtfilterapparaten hebben geen aangetoond effect op klachten veroorzaakt door allergie. Het aanschaffen van zo'n apparaat wordt daarom niet aangeraden voor de bestrijding van huisstofmijt.

Graspollen

Bij een graspollenallergie kunt u in de maanden mei en juni de hooikoortsberichten volgen:

- dagelijks op radio 1, na het nieuws van 17.30 uur,
- op pagina 709 van NOS Teletekst, 'De verwachte weersituatie voor hooikoortspatiënten,
- op Buienradar.nl, 'pollen'
- op www.lumc.nl/pollen

Houd in perioden dat er veel pollen in de lucht zijn, ramen en deuren zoveel mogelijk dicht. Ga niet te vaak naar buiten als u veel last heeft. Vooral 's ochtends vroeg, op warme zonnige dagen, zijn er veel pollen in de lucht.

Huisdieren

Als u allergisch bent voor een huisdier, is de beste oplossing het dier het huis uit te doen. Besluit u dit niet te doen, houd het dier dan in ieder geval uit de slaapkamer.

Luchtfilterapparaten hebben geen aangetoond effect op klachten veroorzaakt door allergie.

Welke medicijnen schrijft uw arts voor?

Er zijn twee soorten medicijnen tegen allergie:

- beschermende middelen, die continu gebruikt moeten worden en
- medicijnen die gebruikt worden als er al klachten van allergie zijn.

Neusnevels met corticosteroid

De beschermende middelen zijn meestal neusnevels met corticosteroid. Vooral bij klachten van neusverstopping helpen deze medicijnen het best.

Antihistaminica

Antihistaminica helpen snel als er al klachten zijn. Deze medicijnen kunnen gegeven worden als tablet, als neusspray of als oogdruppels/zalf. Bij minder heftige klachten kunnen ook cromoglicaat-bevattende neusspray of oogdruppels worden gebruikt.

Combinatiepreparaat

Sinds 2015 is er een nieuwe neusspray beschikbaar die een werkzame corticosteroid-bevattende neusnevel en een antihistaminicum combineert.

Allergische immunotherapie

Door allergische immunotherapie vermindert de gevoeligheid voor het betreffende allergeen, waardoor de allergische reactie minder hevig wordt. Er zijn twee vormen:

- *Prikkuur in de bovenarm*
Een prikkuur met allergeen wordt vooral gegeven bij allergie voor pollen; soms ook voor huisstofmijt en katten. De behandeling vergt duurt 3 tot 5 jaar waarbij meestal 1 x per 4 tot 6 weken een prik moet worden gegeven.
- *Smelttabletten onder de tong*
De laatste jaren bestaat er ook sublinguale immunotherapie (allergeenoplossing in een smelttablet onder de tong) voor grassen en huisstofmijt. De tablet moet 1 à 2 minuten onder de tong worden gehouden en daarna doorgeslikt worden. Vervolgens mag u 5 minuten niet eten of drinken.

Bij de immunotherapie in tabletvorm moet de eerste tablet onder medisch toezicht worden gegeven. Daarna kan de tablet dagelijks thuis worden ingenomen. De behandeling moet drie jaar worden voortgezet.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.

Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Meer informatie

Het is niet mogelijk om op deze voorlichtingspagina alle details van allergie te beschrijven. Het kan zijn, dat u ondanks de uitleg van uw KNO-arts nog vragen heeft of dat u meer informatie wilt. Aarzel dan niet contact op te nemen met uw KNO-arts en om nadere uitleg te vragen.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de baliemedewerker van de polikliniek.

De polikliniek KNO Alrijne Leiden heeft routenummer 17.

De polikliniek KNO Alrijne Leiderdorp heeft routenummer 19.

De polikliniek KNO Alrijne Alphen aan den Rijn heeft routenummer 44.

De polikliniek KNO van Alrijne Ziekenhuis (alle locaties) is van maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 - 12.00 uur en van 13.30 - 15.30 uur te bereiken via telefoonnummer 071 582 8051.